

Riktlinje Passiva larm

Rekommenderad förskrivare

Leg arbetsterapeut

Leg sjuksköterska

Respektive vårdgivare har det slutliga ansvaret för vem som får förskriva vad utifrån medarbetarens kompetens och verksamhetens uppdrag.

Kriterier

Person med kognitiv funktionsnedsättning där risk förekommer att patienten/brukaren blir skadad eller orsakar obehag för sig själv eller andra. Samtycke från personen krävs och ska dokumenteras.

Mål med hjälpmedlet

Att närstående/personal ska uppmärksammas om patient/brukare har risk att hamna i ett riskfyllt läge.

Typ av utrustning och tjänst som kan förskrivas

- Larmsensorer t.ex rörelsesensor med tillhörande larmmottagare.
- Trådbundna larmsensorer för befintliga larmsystem.
- Patient/brukare och/eller dennes nätverk kan erbjudas råd, anpassning och utbildning kring egen eller tidigare förskriven utrustning, som kan användas för ändamålet

Larmsensorerna aktiveras automatiskt vid passage av viss gräns eller efter en förbestämd tid.

Risk för personskada

Viss sannolikhetsrisk för tillbud vid användning, som kan orsaka personskada

- Ett larm kan aldrig ersätta personlig tillsyn. Där risk förekommer att patienten/brukaren blir skadad ska man inte helt förlita sig på en teknisk produkt
- Det är mycket viktigt att regelbundet kontrollera hjälpmedlets funktion och batteriets kapacitet. Detta görs genom att följa leverantörens anvisning
- Vid förskrivning av konsumentprodukt ansvarar förskrivaren för att det finns en riskanalys. Riskanalys kan göras i samråd med hjälpmedelskonsulent.

Kostnad för tillbehör förbrukningsdelar som betalas av patient/brukare

Batterier ingår vid förskrivning. Vid behov av nya batterier, där byte kan göras av patient/brukare, ombesörjes detta av vederbörande.

Råd i förskrivningsprocessen

Det rekommenderas att förskrivning föregås av en vårdplanering eller SIP (samordnad individuell plan).

Förutom kunskap om förskrivningsprocessen rekommenderas förskrivaren ha kännedom om sortimentet samt kunskap om metoder för bedömning, utprovning och uppföljning av passiva larm.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter får tekniska lösningar inte innebära olagligt tvång och måste vara etiskt försvarbara. Larm är ett hjälpmedel och får inte användas för att minska personalbemanningen eller att kvaliteten i vården äventyras på annat sätt.

En förutsättning för förskrivning av larm är att den enskilde samtycker till larmet. Annan än patient/brukare, exempelvis läkare eller anhörig, kan inte ge samtycke till larm i personens ställe. Det är ofta svårt att få samtycke av personer som har nedsatt autonomi. Saknas samtycke kan andra insatser behöva utföras

Samtycke kan inhämtas på olika vis, se bilaga: Inhämtning av samtycke vid förskrivning av hjälpmedel som kan utgöra en begränsningsåtgärd.

<https://www.regiondalarna.se/contentassets/758899b7f75a498b880a75faca075643/inhamtning-av-samtycke-vid-forskrivning-av-hjalpmedel-som-kan-utgora-en-begransningsatgard.pdf>

Nödrätt innebär att handlingar eller åtgärder som normalt inte är tillåtna kan användas för att avvärja fara för liv och hälsa. Nödrätt gäller vid enstaka, akuta händelser och i undantagsfall.

För att ett passivt larm ska kunna förskrivas gäller att larmet ska tas emot av närstående eller personal. Larm som går till larmcentral/hemtjänstpersonal omfattas inte av denna riktlinje

Frågor och svar om tvångs- och skyddsåtgärder:

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2015-2-41.pdf>

<https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/arbetsmetoder-och-perspektiv/tvang-och-begransningar/>

<https://www.regiondalarna.se/contentassets/b632134047f6442ba95923fc6c43aa13/regionala-samverkansdokument/riktlinje-skyddsatgarder-kommunen.pdf>

Behovsbedömning

Förskrivaren gör en behovsbedömning utifrån patientens/brukarens livssituation. Bedömning görs av behovets omfattning, regelbundenhet och dignitet.

Prova ut, anpassa och välja lämplig specifik produkt

Överväg möjligheten att använda patientens/brukarens redan befintliga utrustning eller rekommendera sådant som finns att själv köpa i handeln. Vid val av produkt ska hänsyn tas till patientens/brukarens förkunskaper, förmåga till nyinlärning och behov av ytterligare funktioner.

Instruera, träna och informera

Förskrivaren ansvarar för introduktion och inträning av förskrivet hjälpmedel.

Uppföljning och utvärdering

Tid för uppföljning planeras tillsammans med patient/brukare utifrån behov. Förskrivaren ansvarar för uppföljning av förskrivet hjälpmedel. I de fall ärendet överrapporteras övergår även ansvar för uppföljning.

Leverantör av hjälpmedel och tjänster

Dalarnas Hjälpmedelscenter, Hjälpmedel Dalarna
enligt Hjälpmedelsnämnden Dalarnas avtal.

Framtagen av

Sortimentsgrupp Larm och omgivningskontroll, uppdaterad 2022-03-29. Tidigare diarienummer LD18/04456.

Godkänd och fastställd av

Beredningsgrupp Hjälpmedel, Hjälpmedelsnämnd Dalarna 2018-12-06

ISO kod

222718
